

A SZÁRAZFÖLDI CSAPATOK PARANCSNOKSÁGA ANYAGI-TECHNIKAI FŐNÖKSÉG FELADATAI A VÁI- SÁGKEZELÉSBEN

Gáspár Tibor¹

A cikkben a válságkezeléssel kapcsolatosan a következő részterületekkel foglalkozom:

- az SZCSP ATF-ségnél végrehajtandó feladatok;
- az SZCSP közvetlen csapatok anyagi-technikai biztosításának kérdései;
- az SZCSP által közvetlenül irányított csapatokkal kapcsolatos anyagi-technikai feladatok.

Írásomhoz felhasználtam a SZCSP-ság anyagi-technikai főnökségünk állománya által az elmúlt években ebben a témakörben összegyűjtött, valamint az 1993. őszén végrehajtott "KUNSÁG-93" gyakorlat és az azt követő értékelő-elemző és kidolgozó munka tapasztalatait.

Az anyag összeállításánál nem foglalkoztam a katonai kerületeknél folyó tevékenységgel.

1./A válságkezelés anyagi-technikai feladatai az SZCSP Anyagi- Technikai Főnökségen

Az SZCSP Anyagi-Technikai Főnökség vonatkozásában az alábbi feladatok jelenkeznek:

- a válságkezelésben részt vevő csapatok anyagi-technikai biztosítási feladatainak tervezése, szervezése, intézkedések előkészítése és kiadása, a végrehajtás ellenőrzése;

1 Dr. Gáspár Tibor mk. alezredes, MH SZCSP-ság ATF-ség Fegyverzettechnikai főnökhelyettes

- a katonai kerületek anyagi-technikai főnökségei által jelentett gondok és problémák értékelése, elemzése; a szükséges intézkedések (eszköz, személyi állomány átcsoportosítás, javító csoportok biztosítása, soronkívüli anyagvételezések biztosítása, stb.) megtétele;

- a katonai kerületek közötti együttműködés, csapat átadás-átvételek szervezése, irányítása;

- az SZCSP közvetlen csapatok, illetve az SZCSP által közvetlenül irányított katonai szervezetek anyagi-technikai biztosítási feladatainak vezetése;

- az alárendeltek jelentéseinek, igényeinek összegzése és továbbítása az MH Anyagi-Technikai Főcsoportfőnökség részére, a döntések, anyag és eszköz kiutalások alapján intézkedések foganatosítása az alárendeltek felé.

1.1. A válságkezelésben résztvevő csapatok anyagi-technikai biztosítási feladatainak tervezése, szervezése

A válságkezelés anyagi-technikai biztosítási feladatait szabályozó központi átfogó intézkedések hiányában a feladatok tervezése, szervezése során kidolgozandó okmányok célszerű körére, tartalmára alapvetően a déli határszakaszra eddig kidolgozott okmányok és a levezetett hadijátékok ("KUNSÁG-93", "HANSÁG-94") tapasztalatai adnak megfelelő támpontot.

A válságkezelés feladatait a SZCSP-on szűk operatív állománnyal célszerű megtervezni és megszervezni. A tervezés során csak a legszükségesebb okmányok kerülnek kidolgozásra.

A válságkezelésre anyagi-technikai biztosítási tervet szükséges készíteni. Az alárendeltek feladatait az anyagi-technikai főnök írásos intézkedésben határozza meg.

A biztosítási tervtérkép tartalmazza:

- a feladatba bevont erők és eszközök béke diszlokációját;
- a bázislaktanyákat, összpontosítási körleteket;

- a menet anyagi-technikai biztosításának elemeit;
- a be- és kirakóállomásokat;
- a béke utalási rend szerinti ellátási forrásokat;
- az ideiglenesen kijelölt ellátási forrásokat;
- a kijelölt kórházakat;
- az anyagi-technikai biztosítási elemek települését (elhelyezését).

A terv magyarázó szövege tartalmazza:

- az anyagi-technikai biztosítás elgondolását;
- a bázislaktanyák (csapatcsoportosítás) harcértékét;
- a bázislaktanyákban felhalmozott készleteket;
- az anyagellátás és utalás rendjét;
- az ideiglenes ellátási források készleteit;
- a híradás vázlatát;
- az átcsoportosítás (menet, vasúti szállítás, vagy kombinált) számvetéseit.

Az anyagi-technikai főnök intézkedésben határozza meg:

a./ A béke helyőrségben végrehajtandó feladatokat. Ezen belül:

- a technikai eszközök kijelölését, felkészítésének feladatait;
- a tartalék eszközök mennyiségét;
- az anyagi készletek létrehozásának szintjét és lépcsőzését;
- a szakállomány felkészítését.

b./ Az átcsoportosítás anyagi-technikai biztosításának feladatait.

c./ *A bázislaktanyában, illetve az összpontosítási körletben végrehajtandó feladatokat. Ezen belül:*

- az élet- és működőképesség fenntartására irányuló feladatokat;
- a készletképzés és az engedélyezett felhasználási normákat (a harcanyag felhasználási normákat a parancsnoki intézkedésben kell meghatározni);
- az ellátás és utalás rendjét;
- az eszközök technikai kiszolgálásának és javításának rendjét;
- a személyi állomány egészségügyi ellátásának rendjét;
- az alkalmazásra történő felkészítés feladatait.

d./ *Az alkalmazás anyagi-technikai biztosításának feladatait.*

e./ *Az anyagi-technikai készenlét idejét.*

f./ *A vezetés rendjét.*

Az anyagi-technikai intézkedést a parancsnok anyagi-technikai helyettes és a törzsfőnök írják alá.

A tervezés végrehajtása után a válságkezelésben **közvetlenül érintett katonai kerületen** kívül intézkedni szükséges az esetleges eszköz és szakállomány átcsoportosításokra, készenlėti szakjavító szolgálat megszervezésére, a hiányzó anyagok biztosítására. Valamint meg kell szervezni a feladatok végrehajtásának ellenőrzését.

Tapasztalataink szerint *az ellenőrzések komplex végrehajtása* a célszerű változat, amikor a bizottságban (2-3 fő) egy anyagi-technikai szakember is részt vesz. Feltétlenül szükséges, hogy az anyagi-technikai szakember kellő átlátással rendelkezzen a feladattal kapcsolatban és legyen feljogosítva a szükséges intézkedések helyszíni foganatosítására.

A feladatokra való felkészülés időszakában az SZCSP operatív csoportban 1 fő anyagi-technikai szaktiszt állandó jelenléte szükséges. Feladata az alárendeltektől érkező információk (jelentések, kérelmek, anyagigények) gyűjtése, értékelése és továbbítása az anyagi-technikai fő-

nők felé. Célszerű az operatív csoportba megfelelő felkészültségű és döntési jogkörrel rendelkező személyt vezényelni, mert ezzel egyes kérdések megoldása lényegesen operatívabbá tehető.

Amennyiben a feladat szükségessé teszi, végrehajtásra kerülhet egyes katonai szervezetek katonai kerületek közötti átalárendelése. Az átalárendelés anyagi-technikai feladatai végrehajtásának célszerű változata lehet a részleges átalárendelés, ami lényegében kettős alárendeltséget jelent. Az adott szervezet megmarad az eredeti anyagi-technikai biztosítási rendszerben, de a feladat kapcsán az új elöljárótól is kap feladatot, a feladat kapcsán anyagi-technikai támogatást. Az ilyen megoldás az SZCSP Anyagi-Technikai Főnökség és az operatív csoport részéről nagyobb figyelmet, pontosabb intézkedéseket követel meg.

1.2. Az anyagi-technikai biztosítási feladatok vezetése

A válságkezelésben érintett SZCSP közvetlen, vagy SZCSP közvetlen irányítás alá vont csapatok vezetése különös figyelmet igényel az ATF-ségtől.

Az SZCSP Anyagi-Technikai Főnökség lehetőségeit és hatáskörét meghaladó kérelmeket és igényeket összegzés, szelektálás után az MH Anyagi-Technikai Főcsoportfőnökség illetékes csoportfőnökségeihez, szolgálatfőnökségeihez célszerű továbbítani. A Vezérkar operatív csoport részére csak tájékoztatás szükséges ebben a kérdéskörben.

Az operatívabb együttműködés érdekében - az MH Anyagi-Technikai Főcsoportfőnök feladatra vonatkozó intézkedése alapján - az SZCSP Anyagi-Technikai Főnökség, meghatározott kérdésekben, közvetlenül az Ellátó Központokkal is kapcsolatba kerülhet.

2./ Az SZCSP közvetlen csapatok, illetve az SZCSP által közvetlenül irányított katonai szervezetek anyagi-technikai biztosításának feladatai

2.1. Az SZCSP közvetlen repülőcsapatok anyagi-technikai feladatai

Az eddigi tapasztalatok alapján a válságkezelési feladatok végrehajtásában az SZCSP közvetlen repülőcsapatok közül a harci helikopter-erő és a vegyes szállító repülődandár vett részt.

A két repülő alakulat anyagi-technikai szervezetei alapvetően elégségesek arra, hogy a feladatra kijelölt erők biztosítási feladati külső segítség nélkül is végrehajtásra kerüljenek. Gondként jelentkezik a béke rendszeresített állomány jelentős hiánya, ami a meglévő állomány túlterhelésével kompenzálható csak. A hiányok miatt egyes szakterületeken a megfelelő váltás csak nehézségek árán biztosítható. Feladataikat általában az állandó repülőterek igénybevételével hajtják végre, de kijelölhető hadműveleti repülőterek vagy közbeeső leszálló helyek is. A feladat, illetve repülési távolság függvényében az ellátási utalási rend módosításával - más repülő szervezethez - vagy az ellátó földi lépcső igénybevételével kell megszervezni a biztosítást.

2.2. Az SZCSP közvetlen javítózászlóalj feladatai

A válságkezelésben érintett technikai eszközök előkészítése, a technikai kiszolgálások és esetleges javítások végrehajtása (különösen a rakétatechnikai, lokátor és híradó berendezések vonatkozásában) általában meghaladja a csapatok lehetőségeit az adott időintervallumban. A katonai kerületek javítózászlóaljai nem minden eszközcsoportot tudnak átfogni.

A javításoknál kombinált módszert alkalmaztunk. A meghibásodás jellege, valamint a kialakult helyzet alapján helyszíni javítások, állandó objektumba beszállítással történő, illetve eszközcserés javítás is alkalmazásra került. A készenléti javító szolgálatot az ATF-ség felelős szaktisztje (FVTSZF, FVTSZFH) vezette.

A javítási feladatok mellett az SZCSP közvetlen *javitózászlóalj* a csapatok soronkívüli fenntartási anyagigényeinek operatív kielégítésében is résztvett. A szükséges anyagokat egyrészt a saját raktárából, másrészt az összegyűjtött igények alapján végrehajtott vételezés után biztosította.

A feladatvégrehajtás kapcsán elrendelt eszközátcsoportosítások egy része is a SZCSP közvetlen zászlóaljon keresztül bonyolódott (például az 1PN33B figyelőműszerek átadása a Légvédelmi Parancsnokság alárendelt csapatok részére, a KT-83 lézertáv mérők átcsoportosítása a felderítő csapatok között, stb.). Ez a módszer biztosította, hogy a feladatot végrehajtó alegységekhez csak megbízhatóan üzemképes eszköz került.

Jelentős feladatot jelentett a speciális akkumulátorokkal történő ellátás, illetve az akkumulátorok töltésének megszervezése a bázislakatnyákban. Ehhez soronkívül újításként elfogadott és legyártott akkumulátortöltőket is alkalmaztunk.

2.3. Az SZCSP közvetlen irányítás alá vont légimozgékonyaságú zászlóalj anyagi-technikai feladatai

A gyakorlatok tapasztalata, hogy a légimozgékonyaságú zászlóalj a 3. Katonai Kerület alárendeltségében, de az MH Parancsnok (HVKF) tartalékkaként láthat el ügyeletes szolgálatot egy légimozgékonyaságú szakasz erővel. A légimozgékonyaságú zászlóaljhoz a vegyes szállító repülődandár 2 db MI-8T típusú helikoptert biztosít.

Az anyagi-technikai biztosítás végrehajtásához a zászlóalj az alábbi lehetőségekkel rendelkezik:

A kiszolgáló század, amelynek rendeltetése: a zászlóalj speciálisan felkészített állománya által végrehajtásra kerülő harcászati, hadműveleti jelentőségű feladatok anyagi-technikai biztosításának végrehajtása.

A kiszolgáló század az anyagi-technikai biztosítási feladatokat a javító és ellátó szakaszok állományával oldja meg.

A javítószakasz, melynek feladata:

- az 1. javítórajjal (légi alkalmazásra felkészített) végrehajtja a speciális feladatokat ellátó alegységek technikai biztosítását, a technikai eszközök alkalmazáshoz történő előkészítését az alegység (alegységek) kötelékében, a feladatvégrehajtás helyszínén;

- a 2. javítórajjal végrehajtja a béke feladatokhoz és a kiképzési foglalkozásokhoz szükséges technikai eszközök technikai biztosítását, fel-

készül - földi lépcsőként - a technikai biztosítási feladatok végrehajtására a bázislaktanyában, illetve az alkalmazási körletben.

Az ellátószakasz, melynek feladata:

- az ellátórajjal (légi alkalmazásra felkészített) végrehajtja a speciális feladatokat ellátó alegység (alegységek) harci alkalmazáshoz való felkészítését, hadtáp és technikai szakanyag ellátását azok kötelékében, a feladatvégrehajtás helyszínén;

- a szállítóraj, élelmezési ellátóraj, tisztai étkeзде és a raktárak állományával biztosítja a zászlóalj élelmezési, ruházati, üzemanyag és technikai szakanyag ellátását, részeikkel felkészül - földi lépcsőként - az anyagi biztosítási feladatok végrehajtására bázislaktanyában, illetve az alkalmazási körletben.

A segélyhely, melynek feladata:

- végrehajtja a személyi állomány egészségügyi biztosítását;
- a speciális feladatokat végrehajtó alegységet (alegységeket) a feladattól függően megerősíti orvossal, eü.tts-el, egészségügyi katonával;
- földi lépcsőként felkészül, illetve végrehajtja az alegységek alkalmazási körletében az egészségügyi biztosítási feladatokat.

Az anyagi-technikai biztosítás szervezésének és végrehajtásának sajátosságai

Az anyagi-technikai biztosítás feladatait a zászlóalj személyi állománya, valamint a kiszolgáló század és segélyhely erői hajtják végre.

A zászlóalj anyagi-technikai biztosítását úgy kell megszervezni, hogy megfeleljen *az alábbi követelményeknek:*

- készütségi erők kikülönítése, autonóm ellátása;
- magasabb harckészütségekbe helyezés és mozgósítás feladatainak biztosítása;

- béke ellátás és működés további folyamatos fenntartása.

Az anyagi-technikai biztosítás feladatait nagyban befolyásolja a zászlóalj alkalmazásának módja. Ezt figyelembevéve, *biztosítási áganként a következő feladatokat kell végrehajtani:*

Anyagi biztosítás

a./ Légi úton történő kiszállítás esetén:

A berakó körletben települ a kiszolgáló század és a segélyhely. Ezen alegységek végrehajtják az elrendelt anyagi készletek előkészítését, átadását az alegységek részére, valamint résztvesznek a szállításhoz történő előkészítésben és málházásban.

Az anyagok szállítása történhet a katonáknál, harcjárműben, a kiegészítő készlet helikopterben málházva.

A végrehajtandó feladat függvényében elő kell készíteni az utánpótlásul meghatározott anyagi készleteket légi szállításhoz, valamint végre kell hajtani ezen készletek málházását a szállító helikopterekbe (repülőgépekbe). Az előkészítést és málházást a kijuttatás módja határozza meg.

Az anyagi biztosítás érdekében a légimozgékonyságú század vagy a kiemelt feladatot végrehajtó alegység szükség esetén az ellátó rajjal megerősíthető.

b./ Keréken való, alkalmazási körletbe történő kijuttatás esetén:

Az anyagi készletek egy része (ami a katonánál és harcjárműben van málházva), külön szállítóeszközzel kerül kiszállításra az alkalmazási körletbe vagy - a végrehajtásra kerülő feladat függvényében - ahhoz közel eső ellátópontra. Az utánpótlást az ellátópontról az alegységekig a feladat függvényében kell megszervezni. *Ez megvalósulhat:* vételezéssel, az ellátóraj által kiszállítással, egyéb szállítóeszközökkel kiszállítással vagy esetenként kombináltan.

c./ Az alkalmazási körletbe kombinált módszerrel történő kijuttatás esetén:

Az anyagi biztosítás a feladat függvényében légi szállítással, földi lépcsőként és kombináltan szervezhető és hajtható végre.

A zászlóalj a felhasznált anyagi készletek pótlását az előjáró által meghatározott ellátási forrásokból pótolja. Az ellátás történhet közeli bázislaktanyából is.

Az ellátás történhet a zászlóalj tagozat kihagyásával is, ha nincs szükség előkészítő feladatra, vagy azt más szervezet végzi el, illetve a körülmények ezt szükségessé teszik (lőszer, robbanóanyag utánpótlás légi úton, központi forrásból).

Technikai biztosítás

A technikai biztosítás megszervezésének rendjét a zászlóalj alkalmazási módja határozza meg.

A technikai eszközök alkalmazáshoz történő előkészítését, technikai kiszolgálását a zászlóaljparancsnok által meghatározott időben hajtják végre, a feladat megkezdése előtt.

A feladat alatti technikai biztosítási feladatokat (helyszíni javítás, meghibásodott eszközök kimentése, javítás fedezékben, eszközök esetenkénti hátraszállítása) az 1. javítóraj hajtja végre.

Keréken történő alkalmazás esetén - a feladat függvényében - a javítószakasz teljes állománya igénybevehető a biztosítási feladatok végrehajtására.

Egészségügyi biztosítás

A feladatvégrehajtásra kijelölt alegységeket meg kell erősíteni egészségügyi szakállománnyal a segélyhely állományából. A sérültek egészségügyi ellátását a sérülés helyén, ön- és kölcsönös segély formájában, valamint a megerősítésül biztosított szakállomány végzi. A sérülteket a megerősítés függvényében első orvosi, illetve szaksegélyben kell részesíteni.

A sebesültek hátraszállítását a rendelkezésre álló eszközök - szállító helikopterek, harcjárművek, egyéb szállító eszközök, sebesültvivők - alkalmazásával kell megszervezni és végrehajtani.

A zászlóalj anyagi-technikai biztosítás kérdéseit - mivel a válságkezelés feladatokban kiemelt szerepet játszik az alakulat - különös figyelemmel kell kezelni, a béke alárendeltségi viszonyoktól függetlenül, közvetlenül az SZCSP Anyagi-Technikai Főnökségről szükséges végezni a feladatszabást, szervezést és a végrehajtás irányítását.

2.4. A felderítő csapatok alkalmazásával kapcsolatos feladatok

A válságkezelési feladatok eddigi tapasztalatai alapján a felderítő csapatok egy része közvetlenül a SZCSPK irányítása alatt oldhatja meg feladatát. Ebben az esetben az anyagi-technikai biztosítási feladatok tervezését, szervezését és irányítását is SZCSP szinten kell végezni.

Az anyagi-technikai biztosítás feladatai az alábbiak:

- kijelölt erőkhöz tartozó technikai eszközök és anyagi készletek előkészítése harci alkalmazáshoz;

- az ellátási utaltság megszervezése. Ez alapvetően a bázislaktanyához történő utalással oldható meg;

- a feladatvégrehajtás anyagi-technikai biztosítása.

A felderítő alegységekkel kapcsolatos egyes kérdések végrehajtását a katonai kerületekkel megosztva is meg lehet szervezni. Ezt mindig az adott helyzet határozza meg.

A rádiófelderítő alegységek anyagi-technikai biztosítása hasonló elvek szerint valósul meg. Az anyagi biztosítás utaltsággal történő megoldása mellett a technikai biztosítás vonatkozásában önállóan kell megszervezni a speciális eszközök javítását, mivel a javításhoz szükséges szakállomány-nyal és fenntartási anyaggal csak az elektronikai harcezred rendelkezik.

A katonai kerület *elektronikai harcszázadok és az elektronikai harcezred* alegységeinek technikai biztosítása - a speciális eszközök vonatkozásában - az elektronikai harcezred javító csoportjával biztosítható.

2.5. A tartalékként kijelölt szervezetek anyagi-technikai biztosítási feladatai

A tartalékként kijelölt szervezetek a válságövezetben nem érintett katonai kerület állományából kerülhetnek kijelölésre. Attól függően, hogy milyen és mennyi alakulat (alegység) kerül kijelölésre, a tartalékok vezetése, anyagi-technikai biztosítása történhet a katonai kerület parancsnokságon keresztül vagy közvetlenül.

Mindkét esetben a már előzőleg leírt sajátosságokkal kell számolni a feladatok tervezése, szervezése és vezetése területén.

3./ Tapasztalatok, következtetések

3.1. A válsághelyzet kezelésével kapcsolatos összes feladatot alapvetően a békeállapot időszakában magasabb harckészültség és mozgósítás elrendelése nélkül kell megoldani. A feladatvégrehajtás során állandóan készenlétben kell állni a magasabb harckészültségi és mozgósítási feladatok végrehajtására, illetve biztosítani kell az igénybevételre nem tervezett szervezetek ellátásának folyamatosságát.

3.2. Az igénybevehető készültségi, készenléti erők nagyságrendjét a békében rendelkezésre álló kiképzett, hadrafogható személyi állomány létszáma, a technikai eszközök és anyagi készletek mennyisége határozza meg. Számolni kell azal, hogy az igénybevehető személyi állomány létszáma az átmeneti időszakban (leszerelés, bevonulás alapkiképzés) erősen korlátozott.

3.3. A válságövezetek kialakulása és a csapatok diszlokációja nem esik egybe, ezért a bevont erőket a veszélyeztetettségi irányoknak megfelelően 2-3 bázislaktanyába célszerű átcsoportosítani, összevonni és a veszélyeztetettséggel arányos alkalmazási készenlétben tartani.

A bázislaktanya alkalmazása a béke ellátási és utaltsági rend korrekcióját vonhatja maga után. A bázislaktanyában összecsoportosított erőket egy ellátási, biztosítási rendszerbe célszerű összevonni.

A bázislaktanyák személyi állománya és technikai eszközeinek mennyisége lényegesen megnövekedhet, ezért célszerű az adott katonai ke-

rülettől (a válságkezelésben nem érintett szervezetek terhére) vagy a tartalékban lévő erőkből azokat megerősíteni előkészítő részleggel, javítóvontató csoportokkal és szállító kapacitással. Ezek a megerősítések - a válság eszkalálódása esetén - harci alkalmazás esetén, katonai kerület (SZCSP) szintű anyagi-technikai tartalékokat képezhetnek.

3.4. Az alkalmazási készség, illetve a technikai hadrafoghatóság állandó fenntartása érdekében, a meghatározott eszközökön felül célszerű tartalék technikai eszközöket kijelölni és felkészíteni. Ezeket a tartalékokat, tömegeszközök esetében a harccsoportoknál, egyedi és speciális eszközök esetében központi helyen (helyeken) - a javító szervezeteknél - célszerű elhelyezni.

3.5. A válságkezelési feladatokat végrehajtó erők anyagi-technikai biztosító szervek vezetése, az irányfelelős KKP ATF felelőssége mellett, alapvetően a béke (állandó telepítésű) hírrendszeren keresztül valósul meg, de a harci alkalmazásra való állandó készenlét miatt gondoskodni kell a tábori hírrendszer előkészítéséről és állandó készenlétben tartásáról is. Ez a feladat szükségessé teszi az SZCSP közvetlen híradóezred egyes részeinek aktivizálását is.

3.6. A válságkezelés területén eddig végrehajtott feladatok tapasztalata azt bizonyítja, hogy a széleskörűen jelentkező anyagi-technikai szakfeladatok miatt szükséges, hogy a szakállomány minél szélesebb körben megismerje a rá váró teendőket. Ezen feladatok tartalmát, végrehajtásuk módját, fogásait, a tervezési, szervezési és vezetési ismereteket a kiképzés és továbbképzések szerves részévé kell tenni.

4./ Javaslatok

4.1. A válságkezelési feladatok kérdéseit - tekintettel arra, hogy ez az utóbbi évek tapasztalata alapján a Magyar Honvédség egyik alapvető feladata - szabályzatban lenne célszerű rögzíteni.

4.2. A kialakult feladatrendszer alapján meg kell vizsgálni a csapatok szervezeti felépítését, anyagi-technikai szervezeteit és azt a feladatokhoz szükséges igazítani (zászlóalj kiszolgáló szakaszok feltöltése a szükséges létszámra, harccsoportok komplex anyagi-technikai biztosítását végrehajtani képes szervezetek létrehozása).

4.3. Célszerű kialakítani a válságkezelési feladatokhoz szükséges anyagi készleteket, ezeket - a harckészültségi készlet részeként - elkülönítve, alkalmazáshoz előkészített állapotban szükséges tartani a leginkább érintett csapatoknál, illetve az esetlegesen szükséges gyors utánpótlás érdekében a központi raktáraknál vagy területi decentrumokban.

4.4. A válságkezelés anyagi-technikai biztosításának kérdéseit széleskörűen kell tudományosan vizsgálni, a tapasztalatokat és tudományos eredményeket pedig meg kell jeleníteni az oktatásban és kiképzésben (katonai főiskolák, akadémia, továbbképzések, stb.).

Irodalomjegyzék:

Gáspár Tibor: A válságkezelési feladatok anyagi-technikai biztosítása. Hadtudomány, 1993/3. szám

Gyuricza Béla: A szárazföldi csapatok jövőbeni lehetséges feladatai. Szárazföldi Csapatok, 1993/4. szám

A légimozgékonyságú zászlóalj (alegységek) alkalmazásának elvei (Ajánlás), MH SZCSP (nyt.szám: 405/211).